

Feladatlap

Feladatlap száma	
Elért pontszám	

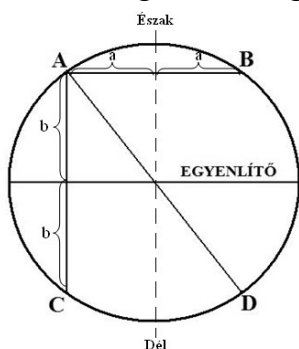
	NÉV	ALÁÍRÁS
JAVÍTÓBIZOTTSÁG ELNÖKE		
JAVÍTÓBIZOTTSÁG ALELNÖKE- Természetföldrajz tagozat		

Utasítás

- Az adatlapot nyomtatott nagybetűkkel töltsd ki!
- A feladatok megoldásához számológép nem használható! Atlaszt, könyvet a versenyre bevinni tilos!
- A feladatok megoldásához kék színű tollat/golyóstollat kell használni!
- A feladatlapon javítani, átírni, radirozni, stb. nem szabad! Az elrontott részt tedd zárójelbe!
- Piszkozatként használd a lapok hátoldalát.
- A feladatok megoldására 3 óra áll rendelkezésedre! Az elérhető maximális pontszám 100, melyből 10 pont jár a megjelenésre.

I. Oldd meg a következő térképészeti feladatokat!

1. Oldd meg az ábra segítségével az alábbi feladatot!

Az **A** és **B** pontok helyzete, valamint a **C** és **D** pontok helyzete a Föld É-D tengelyének síkjára szimmetrikus.

A és **C**, illetve **B** és **D** pontok helyzete az Egyenlítő síkjára szimmetrikus.

Az **A** pontból kiinduló egyenes a Föld középpontján keresztül haladva átdöfi a felszínt a **D** pontban.

Az **A** pont koordinátái: é.sz. 55° ; k.h. 45° .

Add meg a másik három pont (B, C, D) koordinátáit! *Csak a földrajzi szélesség és hosszúság helyes megadása esetén jár a pont.*

3 pont

	földrajzi szélesség	földrajzi hosszúság
B		
C		
D		

2. Az önkormányzat megbíz egy kivitelezőt a város egyik parkjának rendezésével. A területről egy 1:5000 méretarányú térkép áll rendelkezésre, amelyen a téglalap alakú park (az oldalak aránya 1: 4) területe 9 cm^2 . A parkba három kör alakú tavat létesítenek, melyeknek átmérője 40m, a többi területet gyepesítik.

a.) Hány négyzetméter gyepet kell megrendelnie a park borításához a kivitelezőnek?

3 pont

A műveleteket ezen az oldalon vezesd le! A számolást a lap hátoldalán végezheted el!

A szükséges mennyiség: m^2

b.) Készítsd el a park kerületének alaprajzát 1:2500 méretarányban?

2 pont

c.) Mekkora lenne az egyik tó területe a 1:2500 méretarányú alaprajzon?

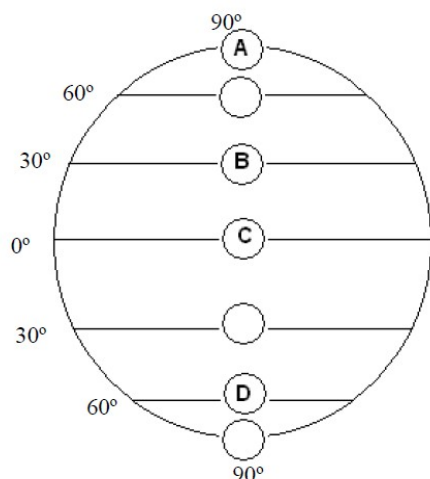
2 pont

A műveleteket ezen az oldalon vezesd le! A számolást a lap hátoldalán végezheted el!

A tó területe: cm²

I. feladat összesen 10 pont

II. Tanulmányozd az ábrát, majd oldd meg a feladatokat!

a.) Milyen légnyomás jellemző a légkör nagybetűkkel jelölt öveire? Írj **M** betűt a magas, **A** betűt az alacsony nyomású öveket jelölő betűk melletti vonalra!

A:

B:

C:

D:

2 pont

b) Melyik szélrendszer jellemző az alábbi helyeken?

2 pont

1. A 0° és az é. sz. 30° között

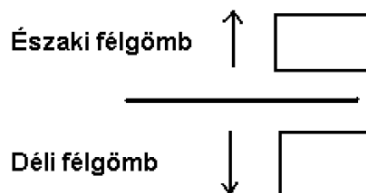
A szélrendszer neve:, az uralkodó szél iránya a felszín közelében:

2. Az é. sz. 60° és az é. sz. 90° között

A szélrendszer neve:, az uralkodó szél iránya a felszín közelében:

c) A nyilak azt a légmozgást jelölik, amely a Coriolis-erő hatása nélkül alakulna ki a Földön. Rajzold be a téglalapokba a megfelelő irányba mutató nyíllal a Coriolis-erő hatására kialakuló tényleges légmozgást!

2 pont

d.) A légnyomás változása összefügg az időjárás alakulásával. Mit tapasztalunk az alábbi időjárási helyzetekben? Írd a légnyomás alakulásának megfelelő sorszámot az egyes leírások elé a vonalra!

Nem lehet minden jellemzőt elhelyezni!

1. a légnyomás gyorsan süllyed

4. továbbra is marad az alacsony légnyomásérték

2. a légnyomás lassan emelkedik

5. nem változik a magas légnyomásérték

3. a légnyomás gyorsan emelkedik

..... A. Tovább tart a kánikula, csapadék nem várható.

..... B. Délutánra megérkezik egy ciklon hidegfrontja, és heves zivatarok várhatók.

..... C. Várhatóan egész héten marad a csapadékos időjárás, további kiadós havazásra számíthatunk.

..... D. A melegfront fokozatosan elvonul, a csapadék megszűnik, több órás napsütés várható.

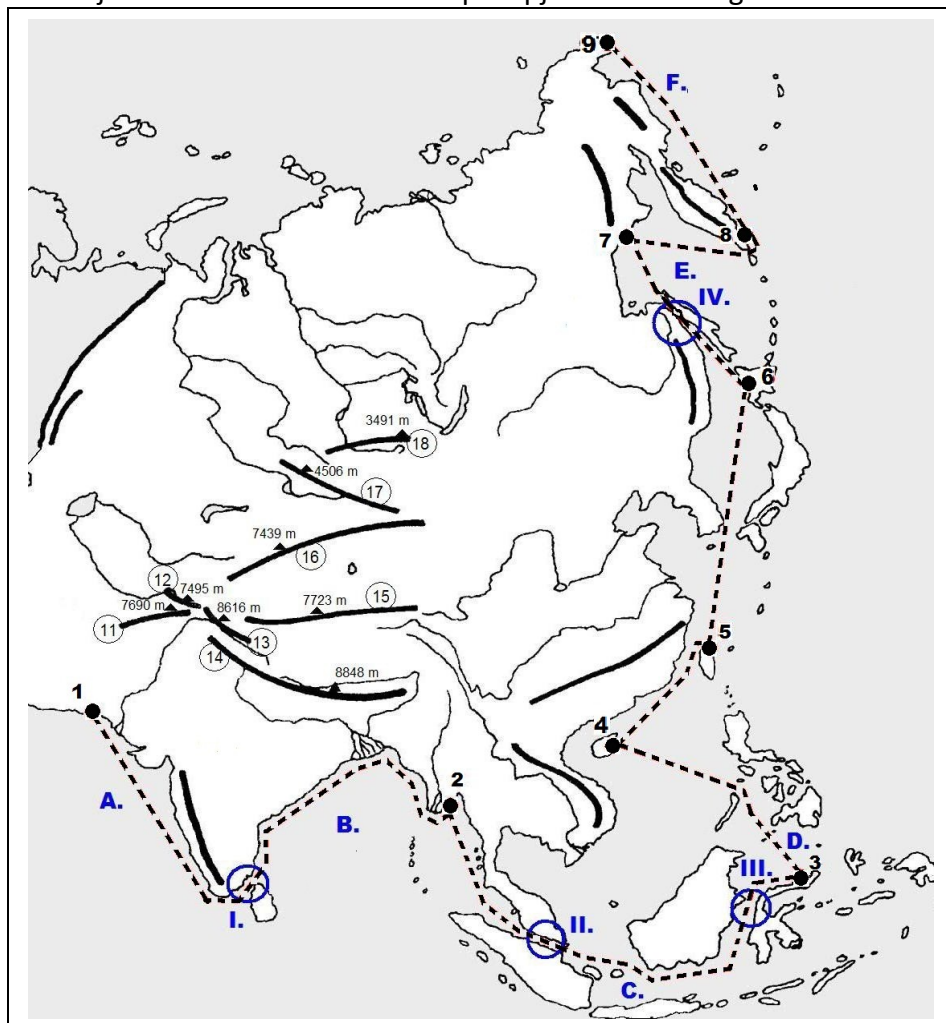
4 pont

II. feladat összesen 10 pont

III. Oldd meg a feladatot a térképvázlat alapján!

Egy hajó az 1-es számmal jelölt pontból indul és, a szaggatott vonalat követve, Ázsia déli és keleti részét megkerülve, érkezik a 9-es számmal jelölt pontba. Útközben több megállót tart a 2-8-as számmal jelölt pontokban.

1. A hajó útvonalát követve a térkép alapján nevezd meg:

a.) Az alábbi betűkkel jelölt utazás során érintett tengereket:

A.	D.
B.	E.
C.	F.

3 pont

b.) Az alábbi számokkal jelölt tengerszorosokat:

I.	III.
II.	IV.

2 pont

c.) Az alábbi számokkal jelölt pontoknak helyet adó szigeteket és félszigeteket:

3.	6.
4.	8.
5.	9.

3 pont

d.) A hajón utazók által, az 1-es és 2-es pontok között, megfigyelt delta-torkolatú folyók nevét:
(Írd a vonalra a megfelelő válaszokat!)

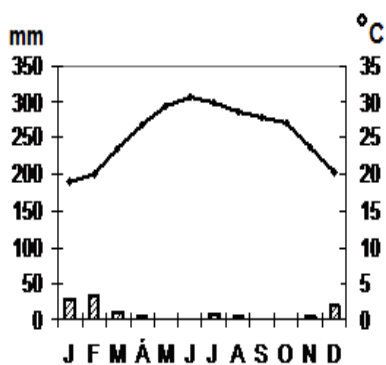
.....

2 pont

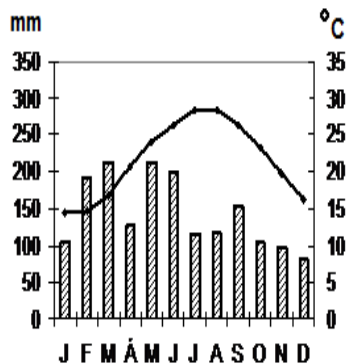
III. feladat összesen 10 pont

IV. Az alábbiakban a hajó által megtett út állomáshelyeinek éghajlati diagramjai láthatók. (lásd a III. feladat térképét)

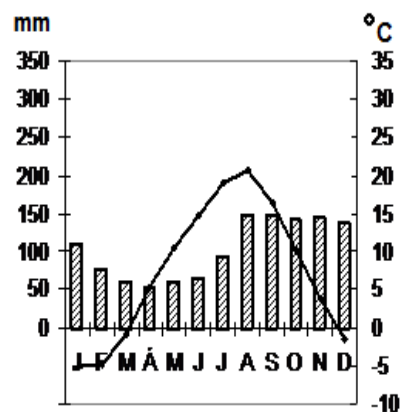
1.) Írd a diagramok betűjele alá a megfelelő éghajlattípus nevét!

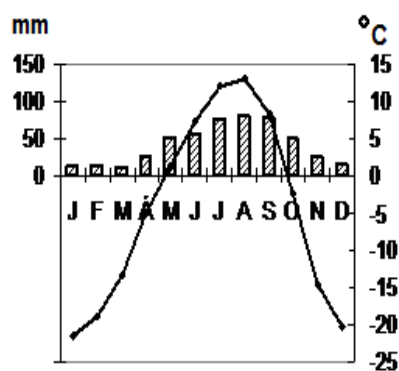
A

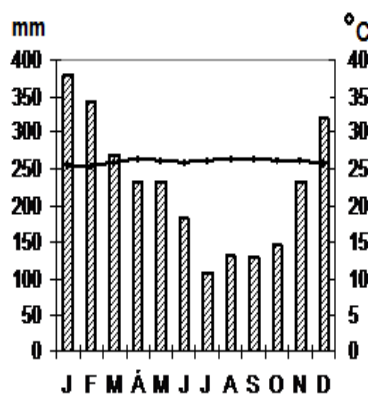
B

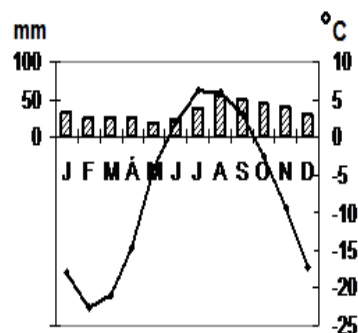
C

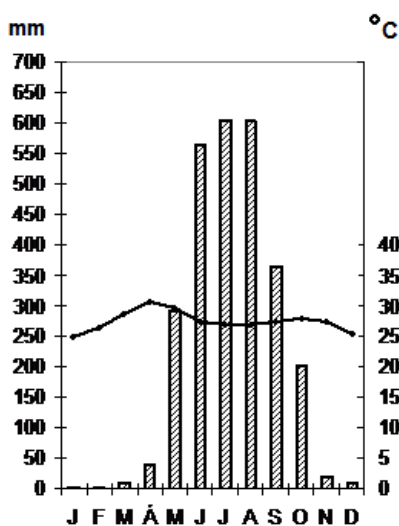
D

E

F

G

7 pont

2.) Írd az éghajlat diagramok betűjele mellé a megfelelő pontok (állomáshelyek) számát!

A.

B.

- C.
- D.
- E.
- F.
- G.

7 pont

3.) Ha a hajó a távot júniusban teszi meg, mekkora középhőmérséklet ingadozást (különbséget) mérnek az út folyamán?

.....

1 pont

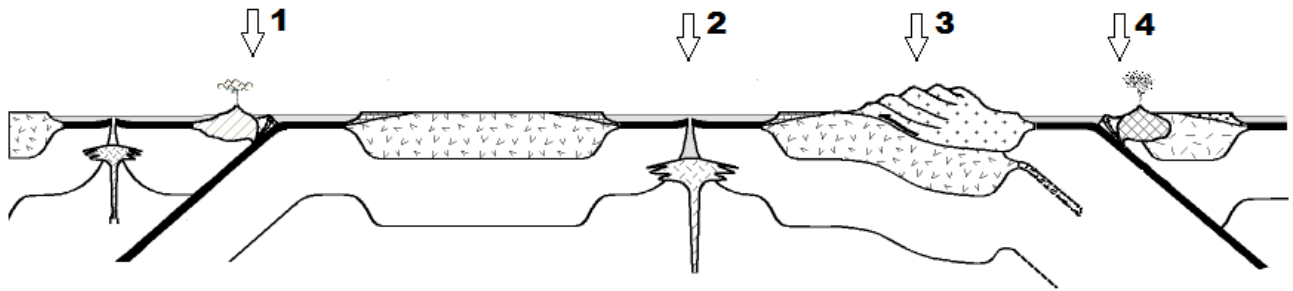
IV. feladat összesen 15 pont

V. A III. feladat térképvázlata alapján írd be a megfelelő földrajzi neveket!

1. A 11-es számmal jelölt hegység neve:
2. A 13-as számmal jelölt hegység legmagasabb csúcsának neve:
3. A 15-ös és a 16-os számmal jelölt hegységek között elterülő medence neve:
4. A 12-es számmal jelölt hegység neve:
5. A 18-as számmal jelölt hegységet átvágó folyó neve:
6. A 17-es számmal jelölt hegységből eredő két folyó neve: és

V. feladat összesen 7 pont

VI. Az ábra a kőzetlemezek mozgásának négy jellegzetes típusát mutatja be. Tanulmányozd az ábrát, és oldd meg a feladatokat!

a) Írj konkrét példákat az ábrán bemutatott kőzetlemez-mozgásokra a felsorolt kőzetlemezek felhasználásával! Egy kőzetlemez neve több helyre is írható. Csak az egyes ábrákhoz kapcsolódó hibátlan megoldás esetén jár a pont.

Eurázsiai-lemez, Fülöp(Filippinó)-lemez, Nazca-lemez, Dél-amerikai-lemez, Afrikai-lemez

Folyamat sorszáma

LEMEZ / LEMEZ

1. -
2. -
3. -
4. -

4 pont

b) Melyik ábrán bemutatott folyamathoz kapcsolódnak a felsorolt földrajzi fogalmak?

Írd a megfelelő folyamat sorszáma alá a fogalom betűjelét! Egy betűjel több helyre is írható, de a lehetséges válaszok számánál több beírása pontlevonással jár.

1	2	3	4

A) mélytengeri árok
B) vulkáni szigetív
C) Andok

D) Bajkál-tó
E) Alpok
F) Malawi-tó

G) óceáni hátság
H) Fülöp-szigetek
I) Izland

J) Himalája
K) bazalt

6 pont

VI. feladat összesen 10 pont

VII. Oldd meg a következő, vízburokra vonatkozó feladatokat!

1. A következő mondatokból hiányzik két-két kifejezés. Válaszd ki a mondatok alatti felsorolásokból, hogy melyek az odaillő kifejezések, és írd a betűjelüket a hiányzó szavak helyére, a pontozott vonalakra!

a.) A folyók 1) ingadozásának átlagos, szabályszerű és évszakos váltakozását 2) nevezzük.

1)	2)
A) vízállás	A) vízállásnak
B) vízhozam	B) vízhozamnak
C) sebesség	C) munkavégző képességnek
D) lefolyás	D) lefolyásnak
E) vízjárás	E) vízjárásnak

b.) Az egymásba torkolló, majd tengerbe vagy lefolyástalan állóvízbe ömlő vízfolyások folyórendszert alkotnak. Ennek vizei egy többé-kevésbé jól körülhatárolható felszínről a 3) gyűlnek össze, amelyet a 4) határol le.

3)

- A) főfolyókból
- B) csapadékból
- C) felszín alatti forrásokból
- D) vízgyűjtő területről
- E) forrásból

4)

- A) heggyerinc
- B) vízválasztó vonal
- C) lefolyástalan terület
- D) vízhálózat
- E) medence

c.) A 5) a folyó adott szakaszának keresztmetszetén áthaladó vízmennyiségként értelmezhetjük, ezért legegyszerűbben a keresztmetszet területének és a víz közepes áramlási sebességének 6) határozhatjuk meg.

5)

- A) vízállást
- B) vízjárást
- C) vízhozamot
- D) vízgyűjtő területet
- E) vízválasztót

6)

- A) különbségeként
- B) szorzataként
- C) hányadosaként
- D) összegeként
- E) átlagaként

6 pont

2. Hasonlítsd össze az a. és a b. pontok mennyiségeit. Írd a szaggatott vonalra a megfelelő válasz betűjelét az alábbiak alapján!

A : $a > b$

B : $a < b$

C : $a = b$, vagy megközelítően azonos

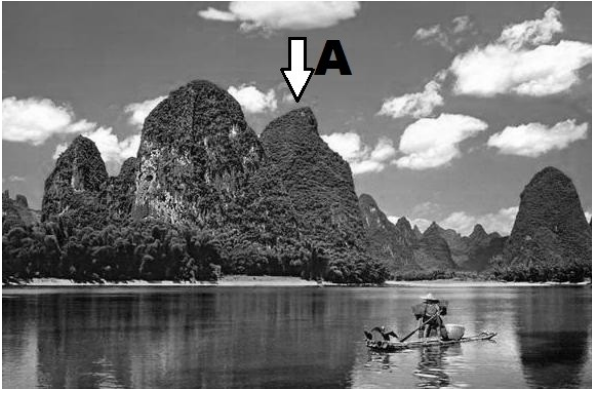
- a) a. A tengervízben lévő konyhasó mennyisége.
b. A tengervízben lévő kálisó mennyisége.
- b) a. Az Indiai-óceán átlagos mélysége.
b. Az Atlanti-óceán átlagos mélysége.
- c) a. A dagály magassága a Fekete-tengeren.
b. A dagály magassága az Atlanti-óceán partvidékén.
- d) a. Az átlagos sótartalom az Egyenlítő mentén.
b. Az átlagos sótartalom a Ráktérítő mentén.
- e) a. A földfelszínről évente elpárolgott víz mennyisége.
b. A földfelszínre évente hullott csapadék mennyisége.
- f) a. A tengerjárás mértéke a deltatorokolatoknál.
b. A tengerjárás mértéke a tölcsértorokolatoknál.
- g) a. A morotvatavak gyakorisága a felsőszakasz jellegű folyók mentén.
b. A morotvatavak gyakorisága a középszakasz jellegű folyók mentén.
- h) a. A tengerek, óceánok fölött évente lehullott csapadék mennyisége.
b. A szárazföldek fölött évente lehullott csapadék mennyisége.

8 pont

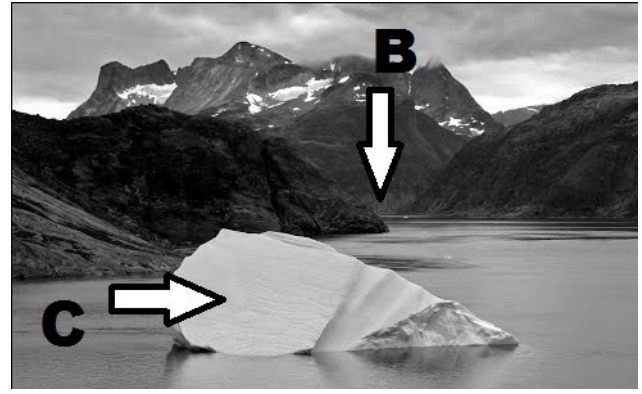
VII. feladat összesen 14 pont

VIII. Figyeld meg a képeket, és oldd meg a feladatot!

1.) Nevezd meg a képeken megjelölt földrajzi elemeket!

A

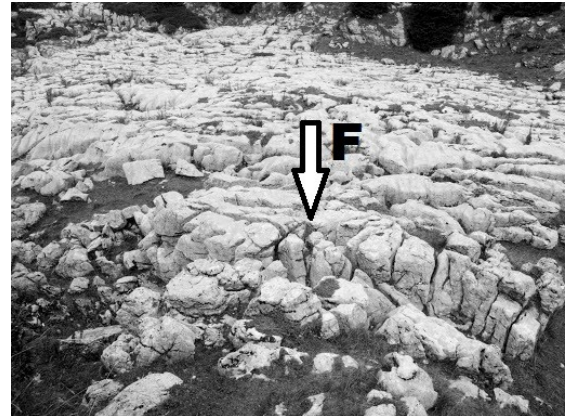
B

C

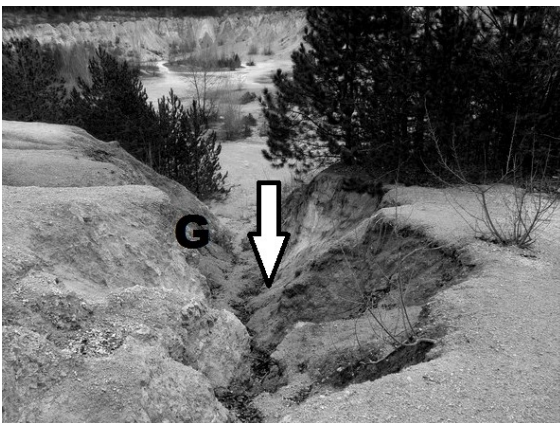

D

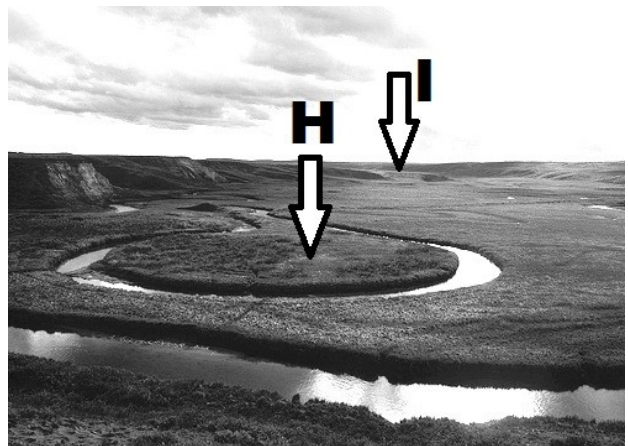
E

F

G

H

I

9 pont

2.) Válaszolj a következő kérdésekre! A válaszokat a szaggatott vonalra írd!

a. Nevezd meg a **B** felszíninformát kialakító külső erőt!

- b. Milyen kőzetten alakul ki az **F** felszín?
- c. Nevezd meg a **G** felszínformát kialakító külső erőt!
- d. Milyen éghajlatú vidéken alakul ki az **A** felszín?
- e. Nevezd meg egy olyan európai és egy Európán kívüli területet ahol a **B** partípus jellegzetes!
.....,
- f. Milyen alakú a **D** betűvel jelölt képződmény által kialakított felszínforma?
- g. Nevezd meg két feltételt, mely kiváltó oka lehet a **G** betűvel jelölt felszínforma kialakulásának!
.....,
- h. A Maggiore-tó medencéjét létrehozó elemet a betű jelöli.

5 pont

VIII. feladat összesen 14 pont